

Dekliniranje imenica

N. tko, što (je naišao)
G. koga, čega (sam ugledao)
D. komu, čemu (sam se obradovao)
A. koga što (vidim)
V. oj, ej
L. o komu, o čemu
I. s kim, čim

Infinitiv

Neodređeni glagolski oblik. Kazuje samo radnju, stanje, zbivanje. Osnovni glagolski oblik, završava na -ti, -ći.

Moći, tući, peći, ići, stići...

Prezent

Jednostavni glagolski oblik koji izriče radnju u sadašnjosti. Tvori se od svršenih i nesvršenih glagola.

DERATI – derem, dereš, dere, deremo, derete, deru

PISATI – pišem, pišeš, piše, pišemo, pišete, pišu

BITI – jesam (sam), jesi (si), jest (je), jesmo (smo), jeste (ste), jesu (su)

HTJETI – hoću (ću), hoćeš (ćeš), hoće (će), hoćemo (ćemo), hoćete (ćete), hoće (će)

Perfekt

Složeni glagolski oblik koji označava radnju u prošlosti. Tvori se od oblika prezenta pomoćnog gl. biti i gl. pdv. r. koji označava radnju, stanje, zbivanje.

Pisao sam, pisao si, pisao je, pisali smo, pisali ste, pisali su.

Aorist

Jednostavni glagolski oblik koji označava prošlu svršenu radnju. Tvori se od svršenih glagola nastavcima: h, -, -, smo, ste, še.

Napisah, napisala, napisao, napisasmo, napisaste, napisashe.

Rekoh, reče, reče, rekasmo, rekoste, rekoše.

Imperfekt

Jednostavni glagolski oblik kojim se označava prošla nesvršena radnja. Tvori se od nesvršenih glagola nastavcima: h, še, še, smo, ste, hu.

Pisah, pisaše, pisaše, pisasmo, pisaste, pisahu.

Pričah, pričaše, pričaše, pričasmo, pričaste, pričahu.

Pluskvamperfekt

Složeni glagolski oblik koji označava pretprošlu davno svršenu radnju. Tvori se od gl. pdv. r. i perfekta ili imperfekta pom. gl. biti.

Bio sam pisao, bio si pisao, bio si pisao, bijah pisao, bijaše pisao, bijaše pisao.

Futur prvi

Složeni gl. oblik kojim se izriče buduća radnja. Tvori se od prez. pom. gl. htjeti i infinitiva koji označava radnju o kojoj se govori.

Ja ću pisati, ti ćeš pisati, on će pisati, mi ćemo pisati, vi ćete pisati, oni će pisati.

Futur drugi

Složeni gl. oblik koji označava predbudućnost, radnju koja prethodi budućoj. Tvori se od gl. pdv. r. i prez. pom. gl. biti.

Budem pisao, budeš pisao, bude pisao, budemo pisali, budete pisali, budu pisali.

GLAGOLSKI NAČINI

Imperativ

Zapovjedni način. Tvori se od infinitivne osnove glagola kojoj se dodaju imperativni nastavci i to samo za 2. lice jednine i 1. i 2. lice množine.

1. –	1. pišimo
2. piši	2. pišite
3. –	

Kondicional prvi

Tvori se od aorista pom. gl. biti i gl. pdv. r. odgovarajućeg glagola. Izriče želju ili mogućnost. Čest u pogodbenim rečenicama. **Bih, bi, bi, bismo, biste, bi + gl. pdv.r.**

Pisao bih, pisao bi, pisao bi, pisali bismo, pisali biste, pisali bi.

Kondicional drugi

Drugi ili prošli tvori se od kondicionala prvog gl. biti i gl. pdv. r. odgovarajućeg glagola.

Bih bio pisao, bi bio pisao, bi bio pisao, bismo bili pisali, biste bili pisali, bi bili pisali.

GLAGOLSKI PRILOZI

Glagolski prilog sadašnji

Glagolu u 3. licu množine prezenta doda morfem –ći.

Plivajući, hodajući, govoreći, jedući...

Glagolski prilog prošli

Infinitivnoj osnovi doda se –vši ili –avši.

Napisavši, bacivši, rekavši, mogavši...

GLAGOLSKI PRIDJEVI

Glagolski pridjev radni

Infinitivna osnova + o, la, lo, li, le, la.

Vidio, vidjela, vidjelo; želio, željela, željelo.

Glagolski pridjev trpni

Infinitiv + n, en, jen, t. Nastavci za: MUŠKI ROD (-), ŽENSKI ROD (-a), SREDNJI (-o).

Pisan, pisana, pisano, pisani, pisane, pisana.

Viđen, viđena, viđeno, viđeni, viđene, viđena.

Označi deklinabilne riječi!

„Pomozi baki, propala je od snahe guje“, rekoše Domaći Striboru, kad mu se bjehu poklonili i oni i baka. Pripovjede oni sve, kako je bilo. A snaha i sin došuljali se do duba, pa kroz crvotoč gledaju i slušaju što će biti. Kad su Domaći svršili svoju pripovijest, reče Stribor baki: „Ne boj se, starice!“.

Iz istog teksta ispiši glagolske oblike!

Pomozi – imperativ

Propala je – perfekt

Rekoše – aorist

Bjehu poklonili – pluskvamperfekt

Pripovjede – prezent

Je bilo – perfekt

Došuljali su se – perfekt

Gledaju, slušaju – prezent

Će biti – futur I.

Su srušili – perfekt

Reče – prezent

Ne boj se – imperativ

Odredi vrstu riječi!

Pomozi – glagol

Baki – imenica

Propala – gl. pdv. r.

Poklonili – gl. pdv. r.

Je – glagol

Od – prijedlog

Pripovjede – glagol

Guje – imenica

Rekoše – glagol

Domaći – imenica

Striboru – imenica

Kad – veznik

Mu – osobna zamjenica

Se – povratna zamjenica

Bjehu – glagol

Poklonili – gl. pdv. r.

I – veznik

Oni – osobna zamjenica

Pa – veznik

Sve – zamjenica

Kako – prilog

A – veznik

Sin – imenica

Došuljali – gl. pdv. r.

Do – prijedlog

Duba – imenica

Snahe – imenica

Kroz – prijedlog

Crvotoč – imenica

Gledaju – glagol

Slušaju – glagol

Što – odnosna zamjenica

Će – glagol

Biti – glagol

Su – glagol

Svršili – gl. pdv. r.

Svoju – povr.-posv. zamj.

Pripovijest – imenica

Reče – glagol

Ne – čestica

Boj – glagol

Starice – imenica

Bilo – gl. pdv. r.

Stavi rečenicu u druga vremena i načine!

Ana pjevaše odlično visoke tonove.

Ana pjevaše odlično visoke tonove. – imperfekt

Ana odlično pjeva visoke tonove. – prezent

Ana zapjeva odlično visoke tonove. – aorist

Ana je bila pjevala odlično visoke tonove. – pluskvamperfekt

Ana bješe odlično pjevala visoke tonove. – pluskvamperfekt

Ana neka pjeva odlično pjeva visoke tonove. – imperativ

Ana bi pjevala odlično pjevala visoke tonove. – kondicional I

Ana bi bila odlično pjevala visoke tonove. – kondicional II

Ana će odlično pjevati visoke tonove. – futur I

Ana bude odlično pjevala visoke tonove. – futur II

Pjevajući – gl. plg. sadašnji

Zapjevavši – gl. plg. Prošli

Pjevao, pjevala, pjevalo – gl. pdv. r.

Ispjevan – gl. pdv. t.